

ת"פ 22845/12/16 - המאשימה - מדינת ישראל, משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד עליזה ספר

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 22845-12-16 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' ספר
בפני כבוד השופט הישום אבו שחאדה

בעניין: המאשימה - מדינת ישראל
משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה
ע"י עוה"ד נטליה אוסטרובסקי

נגד
הנאשמת - עליזה ספר
ע"י עוה"ד אסף שלם

הכרעת דין

כתב האישום

1. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום ואשר מייחס לה ביצוע עבירה של אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**).

2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשמת הגיעה ביום 29.10.15 בשעה 12:00, או בסמוך לכך, לסניף קופת חולים כללית, בתחומי העיר רמלה (להלן: **המרפאה**). על רקע וויכוח בדבר זכויות רפואיות של אחיה, צעקה הנאשמת על המנהלת האדמיניסטרטיבית, הגברת מירי חובל (להלן: **המתלוננת**), ואמרה לה "שרמוטה, יא בת זונה, אני ידאג שאת תשלמי על זה אישית, אני אחכה לך עם לום בחוץ ואשבור לך את העצמות".

גרסת המתלוננת למול גרסת הנאשמת

3. המתלוננת העידה בבית המשפט ולהלן תמצית עדותה לגבי השתלשלות הדברים ביום 29.10.15 (פרוט' מיום 19.2.19 עמ' 17 ש' 28 עד עמ' 18 ש' 30; עמ' 19 ש' 8 עד עמ' 20 ש' 25; עמ' 21 ש' 26-22; עמ' 22 ש' 15-1):

א. המתלוננת עובדת מזה כ-19 שנים בקופת חולים כללית ובמועד האירוע מושא כתב האישום שימשה כמנהלת אדמיניסטרטיבית במרפאה.

ב. הנאשמת התקשרה למרפאה ושוחחה עם המתלוננת וביקשה לקבוע תור עבור אחיה ואמרה שהוא לאחר אירוע של התקף לב. מבירור שערכה המתלוננת במחשב שבפניה, עלה שאינו זכאי לקבלת שירות וכי עליו לברר את זכויותיו למול המוסד לביטוח לאומי.

ג. במועד אחר, הוא האירוע מושא כתב האישום, הנאשמת הגיעה למרפאה ופנתה למתלוננת באופן נרגז ובוטה עקב כך שלא קבעה תור בפני רופא לאחיה. המתלוננת ניסתה להסביר לה בשנית שעליה לפנות למוסד לביטוח לאומי וכי המתלוננת מסתמכת רק על המידע שיש במחשב ולא מעבר לכך.

ד. הנאשמת בתגובה החלה לצעוק ולגדף את המתלוננת, הלמה עם מקל ההליכה שהיה ברשותה על שולחנה של המתלוננת ואמרה לה שתמתין לה מחוץ למרפאה עם לום ותשבור לה את העצמות.

ה. המתלוננת פחדה מהנאשמת. פחד זה התעצם לאחר שנודע למתלוננת שאחיה של הנאשמת, שבעניינו התבקש השירות לקביעת תור בפני רופא, הוא אסיר משוחרר.

4. לעומת זאת, להלן תמצית עדותה של הנאשמת לגבי האירוע מושא כתב האישום (פרוט' מיום 19.2.19 עמ' 29 ש' 16 עד עמ' 30 ש' 24; עמ' 30 ש' 30-29; עמ' 31 ש' 30-5, עמ' 39 ש' 26-3; עמ' 33 ש' 15-3):

א. הנאשמת אישה חולנית עם בעיות קשות במערכת הנשימה ונעזרת באופן קבוע בבולן חמצן שמסייע לה לנשום. הנאשמת גם סובלת מבעיות נפשיות עקב התקפי זעם שפוקדים אותה בשעת כעס ומצוקה.

ב. אחיה של הנאשמת עבר התקף לב ומטבעו איננו יודע לטפל בענייניו בצורה ראויה ולכן הנאשמת התנדבה לסייע לו בקביעת תור בפני רופא.

ג. הנאשמת אישרה שהגיעה למרפאה ופנתה למתלוננת על מנת שתקבע תור בפני רופא לאחיה של הנאשמת. לאור התקפי הזעם שיש לנאשמת, היא לא שוללת את האפשרות שייתכן שנימת הדיבור שלה עם המתלוננת הייתה מתלהמת. עם זאת, הנאשמת מכחישה שאימה על המתלוננת בדרך כלשהי וטוענת שכלל לא אמרה לה שתחכה לה מחוץ למרפאה עם לום

ותשבור לה את העצמות. בנוסף, הנאשמת טענה שאיננה יודעת את משמעות המילה "לום" בעברית ולכן לא ייתכן שהשתמשה במילה זו כאשר היא כלל לא מכירה אותה.

העדפת גרסתה של המתלוננת על פני גרסתה של הנאשמת

5. הנני קובע כממצא עובדתי שיש להעדיף את גרסתה של המתלוננת על פני גרסתה של הנאשמת, לגבי אופן השתלשלות הדברים במועד האירוע מושא כתב האישום, וזאת לאור המשקל המצטבר של ארבעה נימוקים שאעמוד על כל אחד מהם בנפרד.

6. הנימוק הראשון, חיזוק מעדותה של רונית יוסיפוב. עובדת נוספת במרפאה בשם רונית יוסיפוב (להלן: **רונית**) העידה במשפט שהייתה נוכחת בעת קרות האירוע מושא כתב האישום. רונית העידה כי ראתה ושמעה את הנאשמת מקללת ומגדפת את המתלוננת עקב כך שלא קיבלה את מבוקשה בדבר קביעת תור בפני רופא לאחיה. בנוסף, רונית העידה ששמעה את הנאשמת אומרת למתלוננת שתחכה לה עם לום מחוץ למרפאה ותשבור לה את העצמות, דבר שגרם למתלוננת לפחד ולמצוקה נפשית (פרוט' מיום 19.2.19 עמ' 23 ש' 23 עד עמ' 24 ש' 29; עמ' 26 ש' 8-30). עדותה של רונית מהווה חיזוק לעדותה של המתלוננת ולכן מעצימה את מהימנות עדותה של המתלוננת.

7. הנימוק השני, חיזוק מהמידיות בהגשת התלונה למשטרה. המתלוננת הודיעה לאחראי על ביטחון במרפאה על האירוע והוזמנה משטרה למקום והיא מסרה תלונה במשטרה באותו היום (ראו: אמרת החוץ של המתלוננת, נ/1; וכן דו"ח הפעולה של השוטרת מזל אליהו, ת/2).

הלכה פסוקה היא כי המידיות בהגשת תלונה למשטרה על ידי קורבן עבירה מוסיפה נופך של מהימנות לעדותו ויכולה לשמש חיזוק לעדותו (ע"פ 7063/14 **רביעיה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.11.15) פסקה 12 לפסק דינה של כבוד השופטת חיות; ע"פ 2921/13 **רייטבורג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.1.15) פסקה 62(א) לפסק דינו של כבוד השופט שהם).

8. הנימוק השלישי, חיזוק מאמרות החוץ של רונית ושל המתלוננת. במסגרת החקירה הנגדית של רונית ושל המתלוננת, ההגנה הגישה את אמרות החוץ של שתיהן, בניסיון להצביע על סתירות בין עדויותיהן (נ/1 ו-נ/2).

9. יוזכר, הלכה פסוקה היא שראייה שמוגשת לתיק בית המשפט איננה נושאת את "תווית מגישה", קרי שניתן לעשות בה שימוש בין לטובתו ובין לרעתו של הצד שהגיש את הראייה (ע"פ 4004/93 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל פ"ד נ(1) 133, 150 - 152). כמו כן, הלכה פסוקה היא שאמרת חוץ של עד שמוגשת מטעם ההגנה במהלך חקירה נגדית בהליך פלילי היא ראייה קבילה ל-**"לעצם אמירת הדברים"** על ידי אותו עד ויכולה לשמש ככלי משני בידי בית המשפט לצורך בחינת מהימנותו של אותו עד (ע"פ 10121/09 **פלוגי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (3.4.13) פסקאות 20 - 23 לפסק דינה של כבוד

השופט ארבל).

10. במקרה שבפניי, קיימת התאמה בין אמרות החוץ של המתלוננת לבין עדותה בבית המשפט, ובין אמרת החוץ של רונית ועדותה בבית המשפט. ואם לא די בכך, כאמור, קיימת התאמה בין עדותה של המתלוננת לבין עדותה של רונית. בנסיבות אלה, אמרות החוץ של המתלוננת ורונית, מהוות ראיה לעצם אמירת הדברים, ולכן שתי אמרות החוץ מהוות חיזוק לעדותה של המתלוננת בבית המשפט.

11. הנימוק הרביעי, עדות כבושה של הנאשמת. טענתה של הנאשמת במשפט שאיננה יודעת את משמעות המילה "לום" בעברית היא עדותה כבושה. באמרת החוץ של הנאשמת, בנוסח האזהרה נאמר לה שהיא חשודה ב-"העלבת עובד ציבור ואיומים בכך שבתאריך 29.10.15 קיללת את מירי חובל מקופת חולים 'שרמוטה, בת זונה, אני אדאג שאת תשלמי על זה אישית, אני אחכה לך עם לום בחוץ ואשבור לך את העצמות'." (ת/1). הנאשמת לא טענה כלל באמרת החוץ שאיננה יודעת את משמעות המילה "לום" בעברית. ואם לא די בכך היא ציינה שהיא סובלת מהתקפי זעם והוסיפה "כנראה תוך כדי מלמלתי משהו, איני זוכרת מה אמרתי" (ת/1 ש' 13-14). ללמדך, שהנאשמת אפילו לא הכחישה שלא איימה על המתלוננת על פי הנוסח שהובא לעיל.

התקיימות היסודות של עבירת האיומים

12. היסוד העובדתי בעבירת האיומים מתבטא בעצם האיום, בכל דרך שהיא, לפגוע שלא כדין באיזה מהאינטרסים החברתיים שהעבירה נועדה להגן עליהם - שלווה נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט - ומחייב את בית משפט לבצע איזון ביניהם לבין חופש הביטוי (ראו רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל פ"ד ס(4) 96, 109-110 (2006)) (להלן: פסק דין **לם**). המונח "הקנטה" פורש כהרגזה מתגרה ברמה המקבילה להפחדה. לשם קיום היסוד הנפשי די בהוכחת מודעות ברמת הסתברות גבוהה, עד כדי קרבה לוודאות, כי הביטוי המאיים עלול להפחיד או להקניט את קולט האיום (פסק דין **לם**, עמ' 128 ; ע"פ 3140/11 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.4.12), פסקה 12 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן).

13. לגבי היסוד העובדתי שבעבירת האיומים, משקבעתי כממצא עובדתי שהנאשמת אכן אמרה למתלוננת שתחכה לה מחוץ למרפאה ותשבור לה את העצמות עם לום, עקב כך שלא מילאה אחר מבוקשה בקביעת תור בפני רופא עבור אחיה, ברור שמתקיים היסוד העובדתי בעבירת האיומים. לגבי היסוד הנפשי, התכלית של האיום הייתה להפחיד את המתלוננת על מנת שתספק לה את מבוקשה. על פניו, ברור שהנאשמת הייתה מודעת לכך כי דברים מעין אלה יש בהם כדי להפחיד או להקניט את המתלוננת.

14. יתר על כן, הכלל הוא, לעניין עבירת האיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, כי על "האיום" להיבחן מבעד למשקפיים אובייקטיביים, דהיינו, האם תוכן הדברים ובנסיבות שבהן נאמרו היה בהם כדי להטיל

אימה על אדם מהישוב (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל פ"ד מג(3) 373, 378; ע"פ 6368/09 זקן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.7.10) פסקה 6 לפסק דינו של כבוד השופט הנדל, (להלן: זקן)).

15. בפסק דין זקן, כבוד השופט הנדל הציע את "מבחן ההקשר" לבדיקת השאלה אם הדברים שאמר הדובר מקיימים את רכיב "האיום" שבעבירת האיומים (פסקה 7 לפסק הדין). מבחן ההקשר מורכב משלושה מבחני משנה:

א. מה אמר: מבחן ה-"מה" מתמקד בשאלת מעשה העבירה. ניתן לבצע פעולת איום גם ללא מילים אלא באמצעות סימנים או התנהגות אחרת. ברם, ללא מעשה, אין עבירה.

ב. מי אמר: מבחן ה-"מי" נועד לבדוק את הקשר בין הנאשם לבין מעשה האיום. בדרך זו ניתן ללמוד על אופיו של מעשה האיום.

ג. מדוע אמר: מבחן ה-"מדוע" מטרתו לבחון את הכוונה העומדת מאחורי המעשה כנדרש בפלילים.

16. כעת, ניישם את שלושת מבחני המשנה שנקבעו בפסק דין זקן על המקרה שבפני:

א. "מה אמר": הנאשמת אמרה דברים ברורים שאינם משתמעים לשתי פנים, שהיא תחכה למתלוננת מחוץ למרפאה עם לום ותשבור לה את העצמות.

ב. "מי אמר": מעדותה של רונית עלה שהיא הכירה את הנאשמת מאירועים בעבר שבהם נהגה להגיע לסניפי קופת חולים כללית ולהתנהג בצורה מעליבה ופוגענית כלפי העובדים. האירוע מושא כתב האישום היה חריג, מאחר והנאשמת השתמשה באיום מפורש של פגיעה פיזית במתלוננת, וזאת להבדיל מצעקות וקללות בלבד. מכאן גם חריגותו של אותו אירוע שהצדיק הזמנת משטרה (פרוט' מיום 19.2.19 עמ' 26 ש' 7-18). בנוסף, המתלוננת העידה שתחושת הפחד שלה מהנאשמת התעצמה בעת שנודע לה שאחיה של הנאשמת, מושא הבקשה לקביעת תור בפני רופא, הוא אסיר משוחרר. על כן, הזהות של הדוברת, היא הנאשמת, הוא נתון רלוונטי שמחזק את המסקנה שמתקיימת עבירת האיומים וזאת על אף העובדה שהנאשמת סובלת ממחלות שונות ומתניידת עם בלון חמצן.

ג. "מדוע אמר": דבריה של הנאשמת נאמרו במטרה להפחיד את המתלוננת ועל מנת לכפות עליה למלא אחר מבוקשה של הנאשמת, על ידי קביעת תור בפני רופא עבור אחיה, וזאת גם

אם הדבר אינו מתיישב עם סמכויותיה של המתלוננת וגם לא עם נהלי העבודה המקובלים במרפאה.

17. עיננו הרואות כי כל יסודות עבירת האיומים מתקיימים ולכן יש להרשיע את הנאשמת בביצועה של עבירה זו.

הטענה לזוטי דברים

18. הנאשמת טענה שהאירוע מושא כתב האישום הוא בבחינת "זוטי דברים", קרי אירוע זניח ומינורי שלא מצדיק העמדה לדין פלילי. טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות.

19. המתלוננת נותנת שירות אדמיניסטרטיבי לציבור במסגרת שירותי הבריאות הציבוריים ועומדת לה הזכות הבסיסית למלא את תפקידה ללא מורא וללא חשש לפגיעה בשלמות גופה. אין מקום לסלחנות כלפי מקבלי שירות, כדוגמת הנאשמת, אשר מתנהגים בצורה מתלהמת, פוגענית ומאיימת כלפי עובדים שבקופות החולים. הדבר פוגע במעמד המוסדי של נותני השירות, בכבודם האישי, בתחושת הביטחון הפיזי, בשלומם הנפשי ובאמון הציבור במערכת שירותי הבריאות הציבוריים.

20. מצבה הרפואי של הנאשמת, לרבות מצוקתה בתחום הנשימה והחרדות שמהן היא סובלת שמא בלון החמצן שהיא נושאת עמה ייגמר במהלך שהותה מחוץ לביתה, לא יכול לשמש נימוק שלא להעמידה לדין פלילי.

21. יוזכר, המוסד שנקרא "קופת חולים", כשמו כן הוא. כל מי שמגיע למרפאה כלשהי של אחת מקופות החולים, איננו עושה זאת מטעמי "בריאות" אלא מטעמי "חולי", בין שלו ובין של אדם הקרוב לו. כולם חולים, וכל אדם ובעיותיו הרפואיות ומצוקותיו הנפשיות עקב מחלתו, אך מצב בריאותי קשה איננו צידוק להתנהגות בריונית וכוחנית על ידי הטלת מורא על עובדי קופות החולים בעת מילוי תפקידם. על כן, האינטרס הציבורי מחייב את העמדתה של הנאשמת לדין פלילי.

סוף דבר

22. לאור כל האמור לעיל הנני מרשיע את הנאשמת בביצוע עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ניתנה היום, ו' אדר ב' תשע"ט, 13 מרץ 2019, במעמד הצדדים.